

Gezamenlijke slaappleaats argusvlinders

In Vianen (Utrecht) komt de argusvlinder op bepaalde plekken nog in redelijke aantallen voor. In 2010 ben ik me wat intensiever met de soort gaan bezighouden en heb ik in de vliegtijd vrijwel dagelijks waarnemingen gedaan en regelmatig foto's gemaakt.

Op een keer, tegen de avond, viel het me toevallig een keer op dat een nog laat vliegend exemplaar op een oude betonnen hekpaal landde. Deze met korstmoss begroeide paal met in de lengterichting een verroest ijzeren hoekprofiel staat direct in de biotoop aan de rand van een akker. Bij nadere inspectie bleek deze paal meerdere argusvlinders te huisvesten die er in de luwte van het uitstekende hoekprofiel een prima plaats hadden gevonden om te overnachten. Later zaten er, wellicht mede afhankelijk van de wind, ook op andere zijden van de paal rustende exemplaren; de westkant bleef echter altijd onbezet. Dit laatste kan te maken hebben met de overwegende windrichting maar ook met de opkomst van de zon. Eén zijde van de paal staat namelijk vrijwel op het oosten, zodat de iets uitstekende vlinders die eventueel op de zuid- en noordzijde van de paal overnachten ook net de eerste zonnestrallen meepakken en snel met opwarmen kunnen beginnen. In 2010 telde ik maximaal zes overnachtende exemplaren tegelijk. Met gesloten vleugels zijn de vlinders tegen de achtergrond van de korstmossjes zeer goed gecamoufleerd, hetgeen me bij mijn tellingen steeds weer verbaasde.

In 2011 was de paal grotendeels overwoekerd met hoge grassen en zelfs riet, terwijl de vegetatie eromheen relatief laag was. Tijdens inspectierondes trof ik er dan ook geen rustende argusvlinders op aan, hoewel de soort rijkelijk in het gebied aanwezig was. Om het onderzoekje toch voort te kunnen zetten, heb ik de paal van wat 'onkruid' ontdaan om te kijken of het vorig jaar waargenomen gedrag zich weer zou voordoen. Het was een genoegen te constateren dat de slaappaal binnen enkele dagen alweer door vier exemplaren bezet was! Maximaal werden op 12 augustus 2011 's avonds vijf exemplaren geteld en in één beeld vastgelegd.

Waarom de vlinders juist deze specifieke paal als slaapplek uitkiezen, blijft gissen. Feit is wel dat de kleur van de korstmossen en het beton naadloos aansluit bij de kleur en de tekening van de buitenvleugels van de argusvlinders en ze zich derhalve goed gecamoufleerd weten. Wellicht ook biedt een dergelijke robuuste paal

een betere bescherming tegen weer en wind, zodat de overlevingskansen bij extreem weer mogelijk hoger liggen. Dat de paal uitsteekt boven de vegetatie lijkt niet de reden van de keuze omdat ook wel vlinders zeer laag bij de grond op de paal werden aangetroffen. In de geraadpleegde literatuur ben ik dit fenomeen, het gezamenlijk slapen van argusvlinders, nog niet eerder tegengekomen.

Ik ben van plan dit onderzoekje de komende jaren voort te zetten en de tellingen wat te intensiveren; wie weet levert dit nog interessante gegevens op! ●

*Tekst en foto's:
Ad Sprang*

Zoekplaatje: wie ziet de vijf argusvlinders op de paal?